روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

دوشنبه ۲۷ شهریور ۱۴۰۲ _ ۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۵ _ ۱۸ سپتامبر۲۰۲۳ - شماره ۲۲۶۱ _ سال هشتم
۸ صفحه _ قیمت ۲۰۰۰ تومان _ ضریب کیفی ۶۷۴
t.me/HamdeliNews newspaper.hamdeli@gmail.com hamdelidaily.ir
صاحب امتیاز , مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان
چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵ - ۰۲۱ توزیع: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۱۹۳۳۰۰۰
تهران- خیابان مطهری- نرسیده به تقاطع سهروردی- خیابان سنندج
خیابان زاهدان- پلاک ۸- واحد ۲- تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۵ ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷

با شاعران امروز

«گل صحرا»؛ شعری دیده نشده از سهراب سپهری

گل صحرا
در صحرای خاموش و پهناور
گل زیبایی دور از همه گل ها بود
لبخندی حزن آور
روی لبانش پیدا بود
این گل زیبا زیباتر
از همه گل های صحرا بود
شب ها گل صحرا
در خاموشی می خواند:
«من گل صحرا هستم
وحشی و زیبا هستم!»
.....
یک شب در نور مهتاب
چشمان رهگذری بر گل زیبا افتاد
وین نغمه به گوش آمد با باد :
«ای رهگذر
آیا زیباتر از من

یک گل در همه صحرا دیدی؟
از من زیباتر؟
از من؟
من گل صحرا هستم
وحشی و زیبا هستم!»
.....
دیگر
آهنگ پای رهگذر
خاموشی شب را نشکست
چشمانش پیوسته
بر گل صحرا لغزان بود
و آهنگ گل
در تاریکی شب سرگردان
«من گل صحرا هستم
وحشی و زیبا هستم!»
تهران – ۲۶ اسفند ۱۳۲۸

زمان سرودن این شعر ۲۶اسفند ۱۳۲۶ است.سهراب سپهری در این زمان، ۲۱ساله بوده و مطابق زندگینامه اش، دیپلم ادبیات را به تازگی دریافت کرده بود.جستجو در مجله های قدیمی همواره جذاب و گاه شوق انگیز است.مثال روشن آن یافتن شعری از سهراب سپهری است.شعری که در مجموعه «هشت کتاب» منتشر نشده است و از این رو برای علاقمندان به شعر و سهراب سپهری تازگی دارد.زمان سرودن این شعر آنچنان که در پایین شعر ذکر شده، اسفند ۱۳۲۶ است.سپهری در این زمان، ۲۱ساله بوده و مطابق زندگینامه اش، دیپلم ادبیاتش را به تازگی دریافت کرده بود. این شعر قبل از انتشار نخستین مجموعه اشعار نیمایی سپهری، در مجله «فرهنگ جهان» منتشر شده است.مجله فرهنگ جهان را دکتر تقی هورفر مدیریت می کرده که از نخستین دانشجویان اعزامی به اروپا در رشته ریاضی بوده و پس از بازگشت به ایران تا سال ۱۳۴۷ در دانشگاه تهران تدریس می کرد.

کتاب

کتاب «نیایش مهر در ایران؛ بر پایه کاوش‌های

نیایش مهـر در ایران برای نخسـتین بار نـگاه ویـژه‌ای به سـاختار پیچیده مهرکده‌ها وچگونگی راه یافتن این آیین به کشورهای اروپایی داشته است. کتاب «نیایش مهر در ایران» نوشته اسماعیل یغمایی،باستان‌شناس برای نخستین بار نگاه‌ویژه‌ای به‌ساختار پیچیده‌مهرکده‌ها‌و چگونگی راه یافتن این آیین به کشورهای اروپایی داشته است. حدود ۳۰سال پیش اسـماعیل یغمایی، باستان‌شناس پس از پیدا شـدن یک پیکره یونانی،به کاوش در اطراف محل پیداشدن مجسمه پرداخت تا به بخش‌های نایافته آن دست یابد.در این جسـت‌وجو او به ساختار مهرکده‌ای از دوره‌ی پارت و ساسانی دست یافت.مهرکده «محمدآباد»دشتستان یگانه مهرکده شناخته شده‌ای بود که متاسفانه پس از سه فصل کاوش یکسره ویران شد.دراین زمان او هم‌چنین به کاوش در مهرکده «گوسـعیدی» و بررسی مهرکده نیمه ویران «گوگاه»پرداخت.کاوش این بناها برای نخستین بار ما را با بخش‌هایی از اسرار آیین مهر آشنا می‌کند.این کتاب را انتشـارات دادکین،انتشارات تخصصی میراث‌فرهنگی و باستان‌شناسـی منتشر کرده اسـت.آیین مهر، بخشی از روح جهان اسـت که ازبطن جغرافیا و فرهنگ ملت ایران برخاسته و فراتر از مرزهای سرزمین‌مان رفته است. برخلاف آن‌که این آیین ریشـه‌های عمیق ایرانی دارد،کارشناسان، هنرمندان و باستان‌شناسـان اروپایی بسـیار بیش از ما درباره‌ی آن تحقیق‌کرده،نوشته و آثار هنری خلق کرده‌اند.آن‌ها با تولیدمحتوا طی سالیان دراز این آیین دیریـن را از آن خود کرده و به آن بالیدند.امروزه میترائیسـم که برآمده از آیین مهر اسـت،ما را بیش از هر چیز یاد مسیح، سـردابه‌های کلیساهای ایتالیایی و آیین‌های یونانی می‌اندازد.این فقدان همواره در آثارمکتوب ایرانی هم دیده شده است.به جرأت می‌توان گفت؛اسماعیل یغمایی نادر باستان‌شناس ایرانی است که درباره این آیین و چگونگی آن در ایران کاوش و پژوهش کرده است و کتاب «نیایش مهر در ایران»که برپایه کاوش‌های باستان‌شناسی نوشته شده،حاصل این تلاش‌هاست.این کتاب تنها مرجع ایرانی اسـت که به چگونگی آیین مهر بر پایه کاوش‌های باستان‌شناسی پرداخته است.یافته‌های انگشت‌شمار این کاوش‌ها چون پیکره‌ی گلی گاو، هاون سنگی بر کوبیدن گیاه هوم،بخشی از یک ساغر شکسته بلورین،تکه‌ای نمک، مخزن کوچک برای تطهیر و...همه گواهی است بر چگونگی پرستش مهر در سکوهای نذورات هفتگانه. برابری بسیار مهرکده گوسعیدی با مهرکده سنت کلمنت در رم ایتالیا که در زیر کلیسای سنت کلمنت جای دارد شگفت‌انگیز اسـت.کتاب نیایش مهـر در ایران (برپایـه کاوش‌های باستان‌شناسـی در مهرکده‌های دشتستان–برازجان)در ۳۵۱صفحه با جلد کالینگور و تصاویر رنگی در پایان کتاب به چاپ رسیده است.

حافظه تاریخی

بازیافتن قدیمی ترین قانون اساسی جهان اهمیت و پایداری یک قانون اساسی

«ارنست شوکین دو سارزک Ernest de Sarzec» باستان شناس فرانسوی (متولد در سال ۱۸۳۲ و متوفا در سـال ۱۹۰۱) در پـی کاوش های خود در جنوب عراق امروز(Ur–منطقه سـکونت سومریان باستان)، در سـپتامبر ۱۸۷۷(هجدهم این ماه) اعلام کرد که موفق به یافتن قدیمی ترین قانون اساسی جهان شده که قدمَت آن به ۲۳۰۰سـال پیش از میلاد می رسد. وی که کُدهای مکشـوفه را «قانون اساسیِ اوروکاگنا Urukagena» نـام نهاد گفت که ایـن کُدها از آن جهت روح القوانین (ام القوانیـن) بوده اند که حقوق و تکالیف اتبـاع، تکالیف و وظایف دولت، روابط دولت و ملت، سـاختار کشور، نظام حکومتی، اموال و ارکان های دولتی و...را روشن می‌ساختند و تصمیمات دولتی نمی‌توانسـت از چارچوب آنها تجاوز کند.برای نمونه؛ یکی از این کُدها اسـتثمار افـراد را منع کرده بود که یک اصل اسـت نه ماده و تبصره.وی در محل تل لوح (tello = Girsu)ـ تپـه ای در جنـوب عراق امروز و نه چندان به دور از بصره، این الواح را به دسـت آورده بود.«دو سـارزک» که عرب «داسارزاک» می نویسند قبلا آثار پایتخت های سومرِ وآکاد را از زیر خاک بیرون آورده بود.وی در زمانی که معاون کنسـول فرانسه در بصره بود به این اندیشـه افتاده بود. بصره در آن زمان از شـهرهای قلمرو امپراتوری عثمانی (ترکیه) بود که بعدا و در سـال ۱۹۱۷ به تصرف انگلیسیها (نظامیان هندی امپراتوری انگلستان) درآمد.ارنست شوکین گفته بود که به دَرک او، نظرات «سولون» آتنی در ۵۹۴ پیش ازمیلاد، منشـور کوروش بزرگ (اعلام شـده در سال ۵۲۹ پیش از میلاد)،مگناکارتای سال ۱۲۱۵میلادی و عقاید پولیبیوس، لاک، منتسـکیو، و... در مواردی و در مفهوم بی شابهت به آن کُدها نیستند که جمهوری روم باستان عنوان کانستیتوشن به مفهوم پایه و ساختار (Constitution) بر حقوق ملت و تکالیف دولت نهاده که با تخریب پایه و زیربنا، ساختمان ویران خواهد شد. پاپ ها بعدا دسـتورهای کتبِ مقدس را که غیر قابل تغییر هسـتند «Canon کانَون = قانون» نامیدند.بر پایه تعریفِ «منتسـکیو» از قانون اساسی یک کشور و نظرات مشابه اندیشـمندان دیگر؛ اصلاح، تفسیر و بازنگری یک اصل و یا برخی اصول یک قانون اساسی از وظایف پارلمان ها خارج شـده است یعنی از طریق مصوّبه پارلمان و تصمیمات دولتی نمی‌شود یک اصل قانون اساسـی را تغییر داد و تفسیرِ کلی کرد مگر با تصویب مجلس موسسان و رفراندم (کسب نظر مردم با دست کم دو سـوم آرا)استحکام یک قانون اساسی به ثابت نگهداشـتن اصول آن است.برای مثال: دولت آمریکا از سال ۱۹۲۶ که بنگاه سخن پراکنی سی.بی. اس.در سپتامبر آن سال آغاز به کار کرد هنوز نتوانسته است یک اصل قانون اساسی این کشور را اصلاح کند و واژه «پرس Press (رسانه های چاپی) را شامل رادیو تلویزیون کند.و همچنین اصل مجاز بودن اتباع آمریکا به حمل اسلحه. اهمیت یک قانون اساسی در ثبات آن است و مقامات دولتی از هر مرتبه، به حفظ و رعایت آن سوگند یاد می کنند.

منبع: روزنامک

نقد ادبی

بررسی کتاب «مکتب‌های ادبی ایران و جهان»

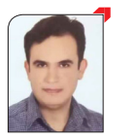

علی احسانی زاده
منتقد ادبی

فیض شـریفی منتقـدی بیدار و آگاه اسـت. نویسنده ای است خلاق، شاعری است زبردست و نمایشنامه نویسـی کاربلد و همواره دست به تالیفاتی می‌زند که دیگران کمتر به ذهنشـان رسیده اسـت؛ از جمله آن‌هاسـت «منافسات شاعران،ویس و رامین، درباره هایکو، پساخیامیان، یادداشت‌های پیش از آلزایمر، آنتولوژی شعر ملل و ده هـا اثر ناب دیگر...» با قلم فیض شـریفی همواره در مواجهه با آثار خلاقانه و نو هسـتیم. او بی شک در ردیف نویسندگان پر تالیف ایران است؛ تالیفاتی که روی هم رفته دانشکده ادبیاتی است. قلم شریفی همچون همکلامی با او نافذ و گیراست و غالبا در لابلای کلام و نوشته هایش به مواردی برمی‌خوریم کـه کمتر جایی به آن اشاره رفته است. بی هیچ تعارفی فیض شریفی از وزنه‌های ادبیات امروز ایران است که حضورش نیاز مبرم ادبیات این سامان است. این‌بار شریفی کتاب متفاوت دیگری روانه بازار نشر کرده است. کتابی مختلف الاضلاع کـه زوایای گوناگونی از ادبیات کهن و میانه و مدرن ما را به نمایش نهاده است. «مکتب های ادبی ایران و جهان» شریفی در این اثر سـنگ تمام نهاده است. او در مجلد اول کتاب از شـبکه‌های شـعر فارسی آغاز می کند، سـبک‌ها را با دیدی نو برمیشمرد، عوامل تحول هر سـبک را نشانمان می‌دهد و شاخصه های مرتبط با هر سبک را اعم از نظم و نثر بیان می‌کند و در پایان این فصل کاری ستودنی می کند، بـا حوصله و دقت یک آنتولوژی مفصل از آغاز شعر فارسـی تا پایان دوره سبک هندی و مکتب بازگشت ارائه می‌دهد که مخاطب را بی نیاز از ارجاع به دواوین مختلفی می‌کند که غالبا دیریاب و نایاب هستند. در مجلد دوم به تشریح شعر و نثر در روزگار مشروطه می‌پردازد. شاعرانی را برمی‌شمارد که تاثیر ژرفی بر تفکر و ذهن نیما در کشـف راهی نو در شـعر نهاده‌اند. بی شک پیش از شریفی تا این مایه کسی لایه‌های پنهان تاثیرپذیری نیما را برای مخاطب آشـکار نکرده اسـت. ذهن نقادانه و هوشیار شریفی آثارش را در زمره آثار کاربردی روزگار معاصر قرار می‌دهد و محال است تالیفی از شریفی خواند و مطلبی نو نیاموخت. در مجلد دوم بعد از بررسـی شعر و نثر روزگار مشـروطه، به ارائـه نمونه‌هایی از آثـار این دوره می‌پـردازد. و در ادامه نقدینه‌ای بر الِمان های مدرنیسـم در شعر ققنوس نیما می‌نگارد. اوزان اشـعار موفق، مضامین شعر نو، فرم، رنگ و لعاب اقلیمیِ شـعر نیما را بررسی می‌کند؛ بعد به شـعر فروغ می‌رسد. به تشریح فنی چند شـعر فروغ می‌پردازد و شاخصه های سبکی اشعار فروغ را برمی شمرد. شریفی همین روال را در حوزه شـعر اخوان، شاملو و سپهری دنبـال می‌کند و از هر کدام از آنها چکیده‌ای از سبک و سیاق شعریشان را نشان می‌دهد. یکی از جذاب‌ترین بخش کتاب وارسـی و برشمردن مکتب‌های ادبی غرب است که ادبیات شعری و داسـتانی روزگار ما بر پایه آنها عرضه شده اند.

شریفی به سـاده‌ترین بیان و به دور از هر گونه پیچیدگی به شـرح مکاتب ادبی مـی پردازد، نمونه می‌آورد و مخاطب را با هر کدام از مکاتب ادوار مختلف آشنا می سازد، صاحب آثار در هر مکتب را معرفی می‌کند و به مناسبت هر مکتب نمونه می‌آورد. و در پایان کتاب واژه‌نامه توصیفی مفصلی از مکاتب ادبی ارائه می‌کند که بسیار کار سنجیده‌ای است. تعابیری چون آیرونی، تعلیق، تـک گویی، چند صدایی، سـیلان ذهن، مرگ مولف و ...که این همـه را یکجا نمی‌توان یافت مگر در مکتب‌های ادبی اسـتاد شـریفی. او در این کتاب رنج مخاطبش را، مسیح وار بر دوش کشیده تا مخاطب سرگردان و سردرگم به دنبال منابع گوناگون نشود. به هرآنجه شاعر و محقق و دانشجو یا هر علاقمند حوزه ادبیات نیازمند بوده پرداخته اسـت. فقدان این‌چنین کتاب جامعی معضلی بـود که برطرف گردیده اسـت. فیض شـریفی یادگار بزرگانی چون شفیعی کدکنی، اسلامی ندوشن و زرین‌کوب هاست .

میراث

تلاش برای ثبت جهانی سه پرونده ایرانی در یونسکو

پرونده‌هـای میراثی ایران که برای ثبت جهانی پیشـنهاد شـده است در اجلاس میراث فرهنگی یونسکو در شهر ریاض عربستان بررسـی می‌شـوند. پرونده ثبت جهانی الحاق جنگل‌های دیزمار (یکی از مناطق حفاظت شـده هیرکانی) و کاروانسراهای ایرانی دیروز (یکشـنبه) و پرونده ثبت جهانی منظر ماسـوله سه شنبه در اجلاس یونسکو بررسـی خواهد شد. دیروز صبح و عصر زمان رسیدگی به گسترش پرونده جنگل‌های هیرکانی بود و قرار است جنـگل دیزمار به این پرونده الحاق شـود. این پرونده به صورت مشترک با کشور آذربایجان ثبت شده است. از سوی دیگر پرونده کاروانسراهای ایرانی هم مورد بررسی قرار خواهد گرفت. پیش از این شـورای جهانی بافت‌ها و بناهای تاریخی (ایکوموس) بازوی مشـورتی یونسـکو در پرونده‌های ثبت جهانی میراث فرهنگی و طبیعی جهان، با ارسال گزارشی به کارشناسان یونسکو، دبیرخانه ثبت جهانی یونسـکو، کشـورهای عضو و وزارت میراث فرهنگی، گردشـگری و صنایع‌دسـتی ایران، مخالفت قطعی خود با ثبت جهانی پرونده «منظر فرهنگی ماسـوله» را به دلیل ایرادات زیاد در نوشـتن پرونده و مغایرت پرونده با شـاخص‌های ثبت جهانی یونسـکو اعلام کرد. ولی شاید شانس کاروانسـراهای ایرانی که شـامل ۵۶کاروانسرا در ۲۴استان می‌شود بیشتر باشد. هم اکنون علی دارابی بـه نمایندگی از وزارت میـراث فرهنگی در اجلاس عربسـتان حضور دارد. او ایـن روزها در حال رایزنی با سـفرا و مقامات خارجی است.

مشق کلمات

رتوریک چیست؟

رتوریـک (Rhetoric) عبارت اسـت از فن سـخن‌رانی و بلاغت و اقناع یـا هنر ترغیب؛ کاری که با تکیه بر زبان‌دانی و سـخن‌وری و قدرت اسـتدلال صورت می‌گیـرد و معمولا یکی از ابزارهای لازم برای سیاسـت‌مداران و دولت‌مردان برجسـته اسـت. این واژه را ابتدا ارسطو در یکی از کتاب‌هایش، که نام کتاب هم «رتوریک» بـود، مطرح کرد و آن را به معنای فن سخن‌رانی به کار برد. در یونان باستان نطق و سخن‌رانی اهمیت زیادی در عرصهٔ اجتماعی و سیاسی داشت و سخن‌رانان زبردستی حضور داشتند که می‌کوشیدند با قدرت سخن‌وری، مخاطبان خود را متقاعد کنند. یکی از دلایل این امر، وجود دموکراسـی مسـتقیم در آتن بود که به مـردم اجازه می‌داد در مجلس آتن، کـه جلسـاتش در یکی از میدان‌های شـهر برپا می‌شـد، گرد هم آیند و دربارهٔ مسـائل دولتشهرشـان بحث کننـد. رتوریک در واقع سخن‌گفتن به نحو موثر و متقاعدکننده است ولی به تدریج تبدیل به یک دانش ادبی شـد که انشانویسـی یکی از مشـتقات آن بود. به این معنا، کسـی که خوب انشـا می‌نویسد و یا نویسنده‌ای که نوشـتارش خواندنی است، افرادی قلمداد می‌شـدند که دستی در دانش رتوریک داشتند و همین سبب می‌شد که آنچه می‌نویسند، مقبول واقع شود؛ ولو آنکه منطقا قابل دفاع نباشد. رتوریک به معنای فن بلاغت، شاخه‌ای از ادبیات محسوب می‌شود ولی برای یک سخنران، صرفا جذابیت متن سخنرانی‌اش کافی نیست؛ بلکه او باید بتواند آن نوشتار موثر را با لحنی موثر القا کند و به خورد مخاطبان و مستمعانش دهد. بنابراین رتوریک صرفا وابسته به کلمات نیست بلکه حس پشت کلمات نیز در آن تاثیرگذار است. سیاست‌مدار یا دولت‌مرد یا روشن‌فکری که برای مردم سخن می‌گوید، اگر درخشان‌ترین جملات را نیز با بیانی غیرموثر ایراد کند، کارش چو زلف یار پریشان و درهم است! بلاغت از جمله فنون ادبی است که سه شـاخهٔ معانی، بیان و بدیع را در بر می‌گیرد. بیـان را خطابه یا ریطوریقا ترجمه کرده‌اند. به این معنا، رتوریک یعنی فن بیان، که یک‌سوم بلاغت است. ولی بسیاری هم معتقدند رتوریک یعنی بلاغت؛ چراکه بیان خوب به تنهایی کافی نیست بلکه سایر شاخه‌های بلاغت نیز باید در کار باشند تا سـخن عمیقا موثر افتد. در بین دولتمردان مشـهور، وینستون چرچیل فردی بود که رتوریک قابل توجهی داشـت. چرچیل نویسنده‌ای زبردست بود که جایزهٔ نوبل ادبیات را هم در دههٔ ۱۹۵۰ کسـب کرد. او در جریان جنگ جهانی دوم، روزانه ۵۰۰۰کلمه خاطرات جنگ را می‌نوشـت و ضمنا سـخنرانی‌های موثـرش را هـم خـودش می‌نوشـت. متن سخنرانی‌های او غنای ادبی بالایی داشتند و او آن‌ها را با بیانی موثر در نطق‌های رادیویی‌اش ایراد می‌کرد. در بین روشنفکران ایرانی، دکتر علی شـریعتی رتوریک درخشانی داشت و با تکیه بر قلم و کلامش حین سـخنرانی‌هایش، پرمخاطب‌ترین روشنفکر تاریخ ایران شد. تیراژ کتاب‌های شریعتی در تاریخ روشن‌فکری ایران، بالاتر از تیراژ کتاب‌های هر روشن‌فکر دیگری بوده اسـت. این تیراژ بالا صرفا محصول قلم او نبود بلکه محصول بیان او نیز بود. اما جدا از این دو عنصر، شخصیت کاریزماتیک و چهرهٔ خاص او نیز در جـذب آن همه مخاطب موثر بودند. برخلاف شریعتی، مهندس بازرگان روشن‌فکر مذهبی‌یی بود که رتوریک برجسته‌ای نداشت و صرفا قلم می‌زد یا سخن می‌گفت برای اینکه نکاتی را به مخاطبانـش بیاموزد یا آن‌ها را به سـمتی که درست می‌دانست، هدایت کند. او نوشـتاری ساده و بیانی نه چندان موثر داشت البته امروزه به نظر می‌رسـد مواضع فکری و سیاسی بازرگان مفیدتر از شریعتی بوده است.

در بچه

سرگی فدکو - اوکراین

جزئیات سعدی

افسوس بر آن دیده که روی تو ندیده‌ست
یا دیده و بعد از تو به رویی نگریده‌ست
گر مدعیان نقش ببینند پری را
دانند که دیوانه چرا جامه دریده‌ست
آن کیست که پیرامن خورشید جمالش
از مشک سیه دایره نیمه کشیده‌ست
ای عاقل اگر پای به سنگیت برآید
فرهاد بدانی که چرا سنگ بریده‌ست
رحمت نکند بر دل بیچاره فرهاد
آنکس که سخن گفتن شیرین نشنیده‌ست
از دست کمان مهره ابروی تو در شهر
دل نیست که در بر چو کبوتر نطپیده‌ست

مجازستان

دوستم برای مراسم خاستگاریش بعد از ۵سال مجبور شـد با مادر بزرگ پدریش آشتی کنه که تو مراسم حضور داشته باشه،اینا تو مراسم گفتن ۱۴سـکه خانواده عروس تا اومـدن بگن موافقن مهریه رو کـی داده کی گرفته مـادر بزرگ این دوسـتمون دهن باز میکنه میگه ۱۴ تا کمه ۱۱۴ تا خوبه =)))(ولی‌هستم‌نعمت‌نه)

دلم می‌خواد یه پیج اینستاگرام باز کنم اسمش باشـه(زندگی معمولی)، توو قابلمـه های خش دار آشـپزی کنم،بـا قیافه بدون عمـل و آرایش و معمولی سـلفی بگیرم، خونه بـه هم ریخته و نامرتب رو پنهون نکنم، از دعوای زن و شـوهری بگم،از گریه و نق زدن بچه استوری بذارم،از غذای بدون دورچین و میز ساده عکس بذارم. (پونه)

تمام این چرندیات کـه اگه بدونم یه ماه دیگه زنـده ام فلان چیـز رو میخورم، با فلانی اشـتی میکنم، میرم سفر،... همش الکیه، وقتی میفهمی یه ماه دیگه زنده نیسـتی تقریبا زندونی یه بدن مریض و پر از دردی، حتی نمیتونی راحت بخوابی یا بخوری، پس اگه کاری هست که گذاشتی برای یه ماه اخر الان انجامش بده. (دیکتاتور حانیه)

حرف ماشین و مدلش و اینا شد، گفت ماشین که مهم نیسـت، هم‌ماشینی مهمه. چقدر درست گفـت. حتی زندگـی هم مهم نیسـت، اونی که باهاش زندگی می‌کنی مهمه. (فاطمه کیا)

دنیای علم

کشف یک جهش ژنی با احتمال کاهش خطر آلزایمر

دانشـمندان یک جهش ژنی را کشف کرده‌اند که ممکن اسـت خطر ابتلا به آلزایمر را کاهش دهد. پژوهشگران عملکرد بیولوژیکی جهش سلول‌های ایمنـی را که قبلاً با بیماری آلزایمر مرتبط بودند، مورد بررسی قرار داده‌اند و به نظر می‌رسد یکی از این جهش‌ها نقش محافظتی در مغز بازی می‌کند. با توجه به اینکه ده‌ها میلیون نفر در سراسر جهان با زوال عقل زندگـی می‌کنند و ابزارهای درمانی محدودی دارند، ده‌ها سال زمان و میلیاردها دلار برای مطالعه این بیماری سـرمایه‌گذاری شـده اسـت. با این حال هنوز سرسـختانه مرموز باقی مانده اسـت. بنابراین، اندی سای(Andy Tsai) عصب‌شـناس دانشگاه اسـتنفورد و همکارانش، تغییرات مختلفی از ژن فسـفولیپاز سـی-گاما-۲(PLCG۲) را در موش‌هـا آزمایـش کردند تا مکانیسم ارتباط آن با آلزایمر را که قبلاً شناسایی شـده بـود، تأیید و ردیابـی کنند. ایـن ژن در سلول‌های ایمنی میکروگلیای مغز بیان می‌شود. این سـلول‌ها مهاجمان یا سایر سلول‌هایی را که در مغز ما به بیراهه رفته‌اند، شناسایی می‌کنند و می‌بلعند. گری لندرث، زیست‌شـیمیدان دانشگاه ایندیانا توضیح می‌دهد: پاسـخ میکروگلیا بر روی نورون‌ها تأثیـر می‌گذارد که سـپس بر ظرفیت یادگیـری و شـکل‌گیری خاطـرات جدید تأثیر می‌گذارد. زمانی که سـای و همکارانش این ژن را به طور کامل حذف کردند، موش‌ها بیشـتر در معرض ابتلا به آلزایمر قرار گرفتند. پژوهشـگران مشـاهده کردند کـه میکروگلیا بـا جهش‌های PLCG۲ به طور متفاوتی به پلاک‌های آمیلوئید پاسـخ می‌دهد. آنهـا توانایی سـلول‌های ایمنی را بـرای تغییر و فشـرده سـازی پلاک‌ها تغییر می‌دهند. یکی از انواع این ژن موسوم به M۲۸L درسـت مانند یـک نابودگر عمل کـرد، چرا که میکروگلیای قادر به انجام صحیح وظایف خود را ناتوان کرد. پژوهشگران در مقاله خود نوشتند: آنها نمی‌توانند به طور موثر یک پاسخ قوی به آمیلوئید رسوب شده بسیج کنند. اما نسخه دیگری از این ژن موسوم به P۵۲۲R با افزایش فعالیت پروتئین PLCG۲ توانسـت حافظه‌ی فعـال موش‌های آسـیب‌دیده از مدلی از بیمـاری آلزایمر را حفظ کند. سای و همکارانش گمان می‌کنند که با اجازه دادن بـه میکروگلیا برای کاهش موثرتر پلاک‌ها، این جهش راه را بـرای انتقال‌دهنده‌های عصبی برای رسیدن به اهداف خود در مغز موش‌هایی با ویژگی‌های مشـابه آلزایمر باز می‌کند. این نظریه برای تأیید نیاز به آزمایش‌های بیشـتری دارد. در حالـی که این جهش محافظتی در انسـان دیده شده اسـت، هیچ داده‌ای فراتر از ارتباط ژنتیکی بین M۲۸L و آلزایمر در انسان وجود ندارد، زیرا به نظر می‌رسد این جهش، نادر است.

امـا این مطالعه جدید با یافته‌های اخیر مبنی بر اینکه آلزایمر یک بیماری ایمنی است و پلاک‌های آمیلوئید به خودی خود عاملی نیستند که عملکرد نادرسـت ایجاد کننـد، مطابقت دارد. سـای و همکارانش نتیجه‌گیری می‌کنند که به طور کلی، این نتایج نشـان می‌دهد که «ارتقای یک پاسخ میکروگلیـال محافظ عصبی به آسیب‌شناسـی آمیلوئید می‌تواند پیشـرفت بیمـاری آلزایمر را محدود کند.»